

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie za rok 2020.

Zgodnie z zapisem art.110 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz.U.z 2020r. poz.1876 ze zm.) kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie na dzień 31 grudnia 2020r. zatrudnionych było **22 osoby**; kierownik , główny księgowy , księgowy , 3 starszych pracowników socjalnych, 3 specjalistów pracy socjalnej, 1 osoba - asystent rodziny, 9 opiekunek w mieszkaniu chronionym „Gminny Dom Seniora im. Jana Feliksiaka” w Szczebrzeszynie, 3 osoby do obsługi świadczeń rodzinnych , świadczenia wychowawczego, funduszu alimentacyjnego, karta dużej rodziny. Oprócz tego w ramach prac społecznie – użytecznych ośrodek zatrudniał 4 opiekunki (usługi opiekuńcze wykonywane są na terenie całej gminy)finansowane w 60% przez Powiatowy Urząd Pracy w Zamościu oraz 2 asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej zatrudnionych w ramach umowy zlecenia finansowanych z Programu „ Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej -edycja 2019-2020.

1. Zakres zadań realizowanych przez OPS w 2020 roku.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna dąży do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc może być przyznana w różnych formach. Należy do nich system zasiłków pieniężnych, usług, pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne i praca socjalna. Klient znajdujący się w sytuacji trudnej otrzymuje od pracownika socjalnego odpowiednią informację dotyczącą możliwości skorzystania z pomocy, jej form i warunków na jakich będzie mógł tę pomoc otrzymać. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej są jednak zobowiązani do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc udzielana w ramach świadczeń z pomocy społecznej ma charakter przejściowy i zakłada aktywizację osób z niej korzystających. Uprawnienia wynikające z ustawy o pomocy społecznej mają bowiem charakter wyłącznie subsydiarny tj. uzupełniający własne środki, możliwości uprawnienia. Brak jakichkolwiek działań, niewywiązywanie się z przyjętych zobowiązań świadczy o niskim zaangażowaniu w proces przezwycięzania swojej trudnej sytuacji życiowej a w stosunku do osoby, która nie współdziała z organem pomocy społecznej organ zgodnie z art. 11 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej może podjąć odpowiednie kroki skutkujące odmową udzielenia świadczenia. W rodzinie chcącej skorzystać z pomocy społecznej poza spełnieniem kryterium dochodowego **701zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **528zł** dla osoby w rodzinie musi wystąpić co najmniej jeden z następujących powodów: **sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, brak umiejętności w przystosowaniu się do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna.** Do pomocy w formie dożywiania lub świadczenia pieniężnego na zakup żywności kryterium dochodowe wynosi **1051,50zł** dla osoby samotnie gospodarującej i **792,00 zł** dla osoby w rodzinie.

W minionym roku OPS realizował zadania wynikające z następujących przepisów prawa:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych
3. ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
4. ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego
5. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
6. ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych
7. uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (Monitor Polski z 2018r. poz. 1007)
8. ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
9. ustawy z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
10. ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
11. ustawy z 5 grudnia 2014r. o karcie dużej rodziny
12. ustawy z dnia 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
13. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie realizacji rządowego programu „Dobry start”
14. ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (500+)

Do zadań priorytetowych OPS należały działania ukierunkowane na:

- 1) pomoc osobom i rodzinom w trudnościach materialnych w szczególności poprzez pomoc rzeczową i materialną,
- 2) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- 3) realizacja programów dożywiania i wsparcia rzeczowego kierowanego do dzieci,
- 4) zapewnienie opieki dla osób wymagających wsparcia w tym zakresie poprzez zapewnienie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, umieszczenie w mieszkaniu chronionym wspieranym „Gminny Dom Seniora im. Jana Feliksiaka” w Szczecbrzeszynie, kompletowanie dokumentów do zakładów opiekuńczo – leczniczego , domów pomocy społecznej

2. Charakterystyka odbiorców pomocy społecznej.

Jednym z najpoważniejszych problemów dotyczących klientów pomocy społecznej jest **ubóstwo**. Osoby i rodziny, które uzyskiwały pomoc z tego tytułu charakteryzują niskie dochody , niepozwalające na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Często jedyny dochód wśród tej grupy stanowią świadczenia z pomocy społecznej.

Kolejnym powodem udzielania wsparcia - w różnych formach - **jest bezrobocie**. Bezrobocie jest nie tylko problemem społecznym, ale leży także u podstaw wielu innych kwestii społecznych. I tak np. szczególnie długotrwałe bezrobocie związane jest z obniżeniem standardu materialnego nie tylko samego bezrobotnego, ale i całej jego rodziny. Stąd obszary długotrwałego bezrobocia pokrywają się w danym społeczeństwie z obszarami biedy, a także rozprzestrzeniania się różnych form patologii społecznych, rozpadem rodziny, obniżeniem zdrowotności społeczeństwa. Nawet krótkotrwały okres bezrobocia nie pozostaje bez wpływu na kondycję psychiczną osób dotkniętych tym problemem.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 roku w gminie Szczecbrzeszyn zarejestrowanych było **461 osób bezrobotnych** (389 -2019r) - o 72 osoby więcej niż w roku ubiegłym , kobiet - **219** (211 -2019r o 8 kobiet więcej w stosunku do ubiegłego roku), mężczyzn – **242** (178 - 2019) więcej o 64 osób, Zauważalny jest minimalny wzrost osób bezrobotnych w każdej grupie .

Wśród bezrobotnych świadczeniobiorców Ośrodka Pomocy Społecznej osoby długotrwałe bezrobotne mają mniejsze szanse na rynku pracy z powodu wieku , braku wykształcenia, braku kwalifikacji. Dlatego też ich aktywizacja jest trudna, długotrwała i wymaga wielokierunkowych oddziaływań. W związku z powyższym ośrodek podjął działania w celu

aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych i od 1 stycznia 2020r. realizuje projekt „Bądź aktywny” na 2020r. i 2021r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 .

W ramach projektu 18 osób bezrobotnych uczestniczyło w 2020r. w zajęciach z doradztwa zawodowego, jednak z uwagi na Covid 19 inne formy wsparcia tj. szkolenia i staże zawodowe będą realizowane w 2021r. z kolejną grupą 18 osób bezrobotnych. Kwota dofinansowania projektu na lata 2020-2021 wynosi **579 261,40zł**

Istotnym problemem, z jakim borykają się mieszkańcy gminy jest **długotrwała choroba**. Rodziny, w których występuje ta dysfunkcja to przeważnie rodziny emerytów i rencistów. Długotrwała choroba wiąże się, zazwyczaj, z ponoszeniem systematycznych i bardzo wysokich kosztów leczenia, wpływając tym samym na znaczne obciążenie budżetu domowego.

Kolejną dominującą przyczyną dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej jest **niepełnosprawność**. Osoby niepełnosprawne objęte są głównie pomocą społeczną w formie zasiłku stałego lub usługami opiekuńczymi.

Nowym zadaniem realizowanym przez ośrodek w 2020r. jest finansowanie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej u 2 osób niepełnosprawnych w stopniu znacznym w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”.

Program finansowany jest w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych . W roku bieżącym został złożony wniosek na realizację powyższego zadania dla 10 osób niepełnosprawnych. W związku z ograniczonymi środkami finansowymi wniosek został zatwierdzony na świadczenie usług w ramach programu dla 7 osób niepełnosprawnych.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną spełniającą istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka. Składa się na nie: struktura rodziny, atmosfera wychowawcza w domu, poziom wykształcenia rodziców, sytuacja materialna i zdrowotna. Bezradność wynikająca z zaburzenia równowagi systemu rodzinnego przejawiającego się trudnościami w wypełnianiu ról społecznych przez poszczególnych członków rodziny, często jest przyczyną złego funkcjonowania rodziny. Objawia się to poprzez problemy w wypełnianiu ról rodzicielskich i problemy wychowawcze związane z prezentowaniem przez dzieci agresywnych zachowań, łamaniem obyczajów i norm społecznych. Wszelka pomoc w takim wypadku powinna zmierzać do udzielania rodzinie wsparcia w odbudowie prawidłowych relacji, umacniania prawidłowych postaw rodzicielskich. Warunkiem powodzenia jest możliwie jak najwcześniejsze udzielenie pomocy oraz stosowanie działań profilaktyczno-ochronnych. Z tego powodu profesjonalna pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

Pomoc tym rodzinom udzielana przez OPS w roku 2020 obejmowała zarówno świadczenia pieniężne, jak i wsparcie w odbudowaniu prawidłowych relacji i umacnianiu postaw rodzicielskich, a także objęcie rodzin z problemami wychowawczymi **wsparciem asystenta rodziny**. Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary: bezpośrednią pracę z rodzicami, bezpośrednią pracę z dziećmi, działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny, organizację własnego warsztatu pracy. W 2020 roku **wsparciem asystenta rodziny objęto 8 rodzin.**

3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Bardzo istotnym, a zarazem delikatnym problemem jest przemoc w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, pod pojęciem tym rozumie się jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny. Przemoc prowadzi do narażenia członków rodziny na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powoduje szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołuje cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Problem przemocy domowej występuje we wszystkich społeczeństwach i kręgach kulturowych. Rodziny, w których dochodzi do krzywdzenia najbliższych skrzętnie ukrywają swój problem. Do przemocy dochodzi zazwyczaj za szczelnie zamkniętymi drzwiami domów. Wiele ofiar doznaje przemocy latami skrywając rozmiar doznawanej krzywdy. Przemoc w rodzinie jeszcze do niedawna, nie była postrzegana jako zjawisko stricte patologiczne. Zaryzykować można nawet stwierdzenie, iż uważano ją za nieodłączny element życia małżeńskiego i rodzinnego, zło konieczne, zjawisko w szeroko pojętej ocenie społecznej za naganne, a jednak niepiętnowane i nie wymagające interwencji i pomocy z zewnątrz. Nadal jednak przemoc w rodzinie stanowi problem wstydlivy i ukryty.

Praca socjalna z rodziną doświadczającą przemocy służy przebudowie życia rodzinnego, poprawie relacji interpersonalnych oraz tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi poszczególnych członków rodziny, jak i całego środowiska rodzinnego. Pozostaje ona w ścisłym związku z innymi działaniami społecznymi, włącznie z terapeutycznym wspomaganie procesu zmiany poszczególnych członków rodziny.

W 2020 r. ośrodek kontynuował zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez m.in. wspieranie działań Zespołu Interdyscyplinarnego, który jest jednym z istotnych elementów tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W składzie zespołu jest 2 pracowników socjalnych, w tym jeden pełni funkcję przewodniczącego Zespołu. Ośrodek - zgodnie z ustawą - zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
3. inicjowanie interwencji w rodzinach dotkniętych przemocą;
4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
5. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających i stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach Zespołu dzięki jego interdyscyplinarności tzn. dzięki temu, że współpracują w nim różne służby: oprócz pracowników socjalnych także przedstawiciel GKRPA, policji, oświaty, ochrony zdrowia, sądu, ośrodka interwencji kryzysowej, możliwe jest podejmowanie zintegrowanych i optymalnych działań na rzecz rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie.

W roku 2020 wpłynęło do Zespołu 20 (2019_-18) Niebieskich Kart .

17- Niebieskich Kart sporządzane były przez Komisariat Policji w Szczebrzeszynie , 3 – karty przez pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej . W związku z realizacją procedury Niebieskiej Karty odbyło się 43 zaprotokołowanych spotkań zespołu oraz grup roboczych w których wzięli udział przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej w

Szczebrzeszynie, Komisariatu Policji w Szczebrzeszynie, pedagodzy szkolni , przedstawiciel Służby Zdrowia , członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kuratorzy Sądu Rejonowego w Zamościu.

W ramach współpracy ze szkołami ośrodek podejmuje działania zmierzające do zmniejszenia skali problemu przemocy w ramach zajęć edukacyjnych dla rodziców i dzieci .

Zespół Interdyscyplinarny prowadzi działania profilaktyczne i edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej poprzez broszury informacyjne otrzymane z Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Broszury trafiły do szkół ,placówek służby zdrowia, Urzędu Miejskiego w Szczebrzeszynie i Komisariatu Policji w Szczebrzeszynie.

Ponadto, mieszkańcy gminy, doświadczający przemocy, zagrożeni przestępstwem, mogą skorzystać z nieodpłatnej pomocy psychologa , prawnika , schronienia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Szczebrzeszynie ul. Zamojska 23.

4. Pomoc społeczna

W 2020 r. wpłynęło do ośrodka **509 (2019-519)** wniosków o przyznanie pomocy oraz udzielano informacji i przeprowadzano wywiady na pisma do innych instytucji .

Realizując zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej Szczebrzeszynie w 2019 r. udzielił wsparcia **291** rodzinom w tym na wsi **137**, oraz **52** rodzinom wyłącznie w postaci pracy socjalnej.

Najczęstsze powody przyznawania świadczeń to:

ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, wielodzietność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc, zdarzenie losowe, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Podstawą przyznania świadczeń było przeprowadzenie wywiadu środowiskowego, czyli zebranie możliwie wszechstronnych informacji o osobie czy rodzinie, ustalenie występujących problemów, co pozwoliło na podjęcie właściwych działań i zaplanowanie odpowiedniej formy pomocy. Podczas jego przeprowadzania pracownicy socjalni ustalali sytuację rodzinną, zawodową, zdrowotną członków rodziny, ustalali także dane dotyczące źródeł uzyskiwanych dochodów.

Pracownicy socjalni, którzy przeprowadzali wywiad środowiskowy nie ograniczali się tylko do zbierania informacji. Już przy pierwszej wizycie analizowali wraz z klientem jego sytuację, zastanawiali się nad możliwościami przezwyciężenia problemów, udzielali porad, motywowali do zmiany zachowań, które pomogłyby w dalszym życiu, niejednokrotnie przeprowadzali pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych.

Stosownie do zgłaszanych przez osoby lub rodziny potrzeb oraz biorąc pod uwagę możliwości finansowe Ośrodka przyznawano odpowiednią pomoc.

Tabela nr 1. Świadczenia udzielone przez OPS na podstawie ustawy o pomocy społecznej w 2019r i 2020r.

Formy pomocy	Liczba osób		Kwota	
	2019	2020	2019	2020
Zasiłek stały	68	61	346 344	337 448
Zasiłek okresowy	82	99	98 997	121 042
Zasiłek celowy i w naturze	72	144	42 071	50 905

Posiłek	236	174	112 678	52 312
Usługi opiekuńcze	31	24	37 590	41 294
Opłacenie pobytu w domu pomocy społecznej	20	13	322 132	223 531 zł
Opłacanie składek na ubezpieczenia zdrowotne dla osób pobierających zasiłek stały	48	57	29 500	28 732

Źródło: opłacowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS za 2019 i 2020 rok.

Zarówno w ramach zadań własnych jak i zadań zleconych nie odmówiono pomocy finansowej z powodu braku środków finansowych. Świadczenia obligatoryjne wypłacane były w przysługującej wysokości, natomiast świadczenia fakultatywne były przyznawane w wysokości odpowiadającej możliwościom finansowym ośrodka z uwzględnieniem konieczności i pilności potrzeb osób wymagających pomocy.

Poza świadczeniami finansowymi i w naturze OPS udzielał także pomocy w formie pracy socjalnej. Praca socjalna służy wspieraniu osób i rodzin we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz do zaspokajania swoich potrzeb bytowych.

Pracownicy socjalni nie zawsze są w stanie udzielić stosownej pomocy osobie wymagającej wsparcia ponieważ napotykają na opór tej osoby, która od wielu lat tak żyje i nie wyraża zgody na poprawę warunków życia. Tylko w stosunku do osób którym zagraża niebezpieczeństwo utraty zdrowia lub życia a same nie są w stanie sobie pomóc ośrodek występuje do sądu o umieszczenie bez zgody w stosownej placówce.

5. Świadczenia rodzinne

Na dzień 31 grudnia 2020r. świadczenia rodzinne pobierało 561 (2019-698 mniej o 137 dzieci) rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wynosiła 793 dzieci. Kwota wydatkowana na ten cel wyniosła w 2020r.- 3 879 525 zł.

Świadczenia udzielone na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Zasiłek pielęgnacyjny
Świadczenia pielęgnacyjne
Zasiłek rodzinny z dodatkami
Specjalny zasiłek opiekuńczy
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka
Składki na ubezpieczenie społeczne do ŚP i SZO
Składki na ubezpieczenie zdrowotne do ŚP i SZO
Zasiłek dla opiekuna
Składki na ubezpieczenie społeczne do zasiłku dla opiekuna
Składki na ubezpieczenie zdrowotne do zasiłku dla opiekuna
Świadczenie rodzicielskie

5.1 Fundusz alimentacyjny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecbrzeszynie wykonuje także zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W 2020r. wydano 74 decyzje przyznające prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego w tym decyzje zmieniające wysokość świadczenia, wypłacono 836 świadczeń na kwotę – 326 063zł

W związku ze zmianą zapisu art. 209 kodeksu karnego organ wysłał 42 wnioski do prokuratury o podejrzenie popełnienia przestępstwa, wysłano 25 wezwania do dłużnika w

celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz złożenia oświadczenia majątkowego, wydano 3 decyzje uznające dłużnika za uchylającego od zobowiązań alimentacyjnych, wysłano do organu właściwego dłużnika 27 wniosków o podjęcie działań wobec dłużników, 107 dłużników zostało zgłoszonych do Krajowego Rejestru Dłużników Alimentacyjnych.

W 2020r. od dłużników zostały wyegzekwowane zobowiązania alimentacyjne na kwotę - 171 273zł z tego na dochody własne gminy przekazano kwotę - 42 004zł.

5.2 Świadczenie wychowawcze

Świadczenie wychowawcze na koniec grudnia 2020r. pobierało 1006 rodzin (w 2019 -981 rodzin).

Kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych na koniec grudnia 2020r. wynosiła 9 768 379 (2019r.- 8 114 279zł) wzrost o 1 654 100zł.

Na rozstrzygnięcie przez Wojewodę Lubelskiego – Lubelski Urząd Wojewódzki-Wydział Polityki Społecznej w Lublinie w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oczekuje 5 z 59 wysłanych wniosków do 31 grudnia 2020 r.

W rodzinach, gdzie może dochodzić do wydatkowania świadczenia wychowawczego niezgodnie z przeznaczeniem nadzór nad tą rodziną sprawuje pracownik socjalny oraz asystent rodziny.

5.3. Karta Dużej Rodziny.

Inną formą wsparcia wprowadzoną Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Monitor Polski z dnia 5 czerwca 2014, poz. 755), którą realizował tutejszy OPS jest Karta Dużej Rodziny.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej, czy transportowej na terenie całego kraju, m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe, zniżek w opłatach paszportowych oraz darmowych wstępów do parków narodowych. Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. rodziny.

Karta przysługuje rodzinom, którzy mają lub mieli na utrzymaniu co najmniej 3 dzieci. Jeżeli w rodzinie jest 3 dzieci do 25 roku życia uczące się – Karta przysługuje także dzieciom, jeśli dzieci są dorosłe – Kartę przyznaje się tylko rodzicom.

W 2020r. wpłynęło do tutejszego ośrodka 45 wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny. Wydano 96 kart tradycyjnych i 65 kart elektronicznych (w formie aplikacji mobilnej na telefon)

5.4 DOBRY START

W miesiącu lipcu i sierpniu 2020r. wpłynęło od rodziców dzieci uprawnionych do świadczenia „Dobry Start” 837 wniosków dla 1177dzieci (862 wnioski dla 1250 dzieci w 2019r.) Kwota świadczenia na jedno dziecko wynosi 300 zł jednorazowo. Kwota ta przeznaczona jest na potrzeby dziecka związane z rozpoczęciem roku szkolnego. Ogólny koszt poniesiony w 2020r. 353 100 zł (2019r. wyniósł 375 000zł).

6.Inne działania

W 2020 r. 16 osobom, które nie posiadały uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego a spełniały kryteria zawarte w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawie o pomocy społecznej wydane zostały decyzje potwierdzające prawo do korzystania z nieodpłatnej opieki zdrowotnej.

Od 1 lutego 2021r. ośrodek zgodnie z zarządzeniem Burmistrza Szczebrzeszyna prowadzi postępowania i wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego niezbędnego do

złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania z narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w ramach programu „czyste powietrze”.

Dzięki zaangażowaniu Ochotniczej Straży Pożarnej w Bodaczowie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 po raz kolejny wspólnie mogliśmy przekazać 42 952 000 kg - styczeń -marzec, lipiec 2020r. żywności dla 700 osób kwalifikujących się do pomocy w formie żywności .**Asortyment:** (makaron kukurydziany, mleko UHT, fasola biała ,koncentrat pomidorowy, filet z makreli w oleju, szynka drobiowa, cukier biały, kasza gryczana, powidła śliwkowe, ser podpuszczkowy, buraczki-wiórki, groszek z marchewką, herbatniki maślane, pasztet wieprzowy, olej rzepakowy, ryż biały, sok jabłkowy) o wartości - 195 135, 39zł (128 026zł – 2019) W roku bieżącym pierwszy transport żywności spodziewany jest pod koniec kwietnia dla 700 osób kwalifikujących się do pomocy żywnościowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepieszynie sprawuje bezpośredni nadzór nad działalnością mieszkania chronionego wspieranego „Gminny Dom Seniora im Jana Feliksiaka w Szczepieszynie . Dom zapewnia całodobową opiekę nad osobami niepełnosprawnymi, bezdomnymi oraz osobami długotrwale chorymi , które ze względu na brak opieki w miejscu zamieszkania nie są w stanie funkcjonować w swoim obecnym środowisku.

Na dzień 31 grudnia 2020r. w mieszkaniu chronionym wspieranym przebywało 16 osób.

Ogólne wydatki na utrzymanie mieszkania chronionego wspieranego wyniosły w 2020r. 72.177,50zł.

W 2021r. w mieszkaniu chronionym wspieranym zaplanowano remont łazienki na piętrze mieszkania, remont schodów przy wejściu do budynku, montaż drzwi w budynku gospodarczym, instalacja na budynku paneli fotowoltanicznych.

Inne działania podejmowane w 2020 roku przez pracowników socjalnych obejmowały:

- a) sporządzanie wywiadów środowiskowych dla potrzeb: sądów, zakładów karnych, oraz innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- b) współpracę na rzecz klientów OPS z organizacjami pożytku publicznego, stowarzyszeniami, kościołami, zakładami pracy i osobami fizycznymi.
- c) kompletowanie dokumentacji do domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo – leczniczych,
- d) bieżące informowaniem sądu o sytuacjach patologicznych występujących w rodzinach podopiecznych OPS,
- e) składanie wniosków do sądu w sprawie przymusowego leczenia psychiatrycznego lub umieszczenia w DPS bez zgody osoby zainteresowanej,
- f) kierowanie osób pozbawionych schronienia do mieszkania chronionego,
- g) sporządzanie wywiadów u osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz podopiecznych OPS , jak i na wniosek OPS z innych gmin,
- h) wydawanie zaświadczeń o korzystaniu lub niekorzystaniu z pomocy społecznej,
- i) kierowanie osób (mających problem z nadużywaniem alkoholu) do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- j) nakłanianie rodzin z problemem alkoholowym do podjęcia terapii, uczestnictwa w mitingach AA itp.,
- k) pomoc w skompletowaniu dokumentacji do ZUS, KRUS oraz Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- l) pomoc w wyposażeniu w przedmioty ortopedyczne,

Realizacja zadań nałożonych na ośrodek nie byłaby możliwa bez współpracy z władzami gminy, samorządem, sołtysami, lokalnymi instytucjami i mieszkańcami. W codziennej praktyce zawodowej staramy się reagować na wszystkie sygnały dotyczące problemów jednostek i społeczności oraz udzielać pomocy w ramach obowiązujących

uregulowań prawnych. Warto zaznaczyć, że praca Ośrodka to także aktywność obejmująca inne obszary bez których trudno byłoby podejmować działania na rzecz poprawy warunków życia mieszkańców, m.in. diagnozowanie potrzeb społecznych, opracowywanie programów osłonowych, realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Ogólny budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepleszynie w 2020 r. na realizację zadań z pomocy społecznej jak również na świadczenia rodzinne, wychowawcze i inne realizowane przez ośrodek wyniósł – 17 148 333zł (15 335 586 zł w 2019) wzrost o 1 812 747zł,

z tego budżet Wojewody – 15 503 801 zł (13 797 775zł w 2019r.) wzrost o 1 706 026zł,
Budżet Gminy - 1 644 531zł (1 537 811zł. w 2019r.) mniej o 106 720 zł.

7. Potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Zgodnie z zapisem art.110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka pomocy społecznej, oprócz corocznego sprawozdania z działalności, przedstawia również potrzeby w zakresie pomocy społecznej na dany rok. W obecnej sytuacji społeczno - gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokalnej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Realizacja celów musi opierać się na dobrze funkcjonującej bazie materialnej, instytucjonalnej oraz wykwalifikowanej kadrze służb społecznych.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów gminy w sferze socjalnej (kadrowych i instytucjonalnych).

W celu zapewnienia prawidłowej realizacji zadań pomocy społecznej konieczne jest:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania ośrodka pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej,
- poszerzanie działań służących aktywizacji społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej oraz zawodowej osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej,
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci,
- rozwój wsparcia środowiskowego dla osób niepełnosprawnych, starszych, w tym organizowanie wsparcia w mieszkaniu chronionym,
- kontynuacja działań informacyjnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz psycho - edukacyjnych dla ofiar i sprawców przemocy,
- podwyższenie standardu mieszkania chronionego, wykonanie koniecznych remontów
- wdrażanie standardów bezpieczeństwa pracy,
- szkolenie pracowników pomocy społecznej w zakresie radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niosących zagrożenie bezpieczeństwa podczas wykonywania obowiązków służbowych .

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepleszynie
Grażyna Szumczak
Specjalista organizacji pomocy społecznej

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

22 – 460 Szczebrzeszyn, Pl. Tadeusza Kościuszki 1
tel. 682-10-95 wew. 358, fax 682-10-30

Zgodnie z art.179 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za rok 2020

Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie zgodnie z obowiązującymi przepisami podejmował działania mające na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Jedną z form wspierania rodziny w Gminie Szczebrzeszyn jest praca asystenta rodziny. Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczebrzeszynie na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizie sytuacji danej rodziny. Asystent rodziny rozpoczyna współpracę z rodziną po wyrażeniu przez nią zgody i przy aktywnym jej udziale, na każdym etapie metodycznego działania. Praca asystenta rodziny opiera się głównie na bezpośrednim kontakcie z rodziną w miejscu ich zamieszkania lub miejscu wyznaczonym przez rodzinę.

Celem głównym pracy asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwia jej wychowywanie dzieci. Podstawowym zadaniem asystenta rodziny jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art.15 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z rodziną i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- udzielenie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;

- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- sporządzanie na wniosek sądu opinii rodzinie i jej członkach;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną.
- współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, zespołem interdyscyplinarnym lub grupami roboczymi.

Asystent rodziny w 2020 roku na wniosek pracownika socjalnego rozpoczął pracę z 4 rodzinami, w których wychowywało się 11 dzieci oraz kontynuował pracę z 4 rodzinami, które zostały objęte wsparciem w latach poprzednich. Na wniosek pracownika socjalnego zakończono pracę z 1 rodziną przed zakończeniem roku 2020. W omawianym okresie do Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczepieszynie nie wpłynęło żadne postanowienie sądu w sprawie przyznania asystenta rodzinie.

Głównymi problemami, z jakimi borykały się rodziny objęte opieką i wsparciem asystenta rodziny były:

- niskie kompetencje opiekuńczo-wychowawcze i prowadzenia gospodarstwa domowego;
- konflikty małżeńskie, przemoc;
- choroba alkoholowa dorosłych członków rodziny, zaniedbywanie małoletnich dzieci;
- brak stałego zatrudnienia, problemy finansowe;
- problemy wychowawcze, uzależnienie dzieci od komputera i telefonu, agresja dzieci wobec rodziców, bezradność rodziców wobec występujących problemów;
- problemy zdrowotne, obawy przed zarażeniem Covid- 19, frustracje członków rodziny wynikające z izolacji społecznej oraz występujących obostżeń;
- trudne warunki mieszkaniowe, zdarzenia losowe tj. pożar mieszkania;
- problemy szkolne dzieci, trudności w uczestniczeniu w zdalnym nauczniu.

Tab 1. Dane dotyczące rodzin w 2020 roku

Liczba rodzin	8
Liczba rodzin, z którymi asystent współpracuje powyżej roku	4
Ilość spotkań z rodzinami (w środowisku rodzinnym)	10 spotkań w ciągu miesiąca (w zależności od potrzeby)
Rodziny pełne / rodziny niepełne	4.04.2021

Łączna liczba dzieci w rodzinach	18
Liczba dzieci umieszczonych w zastępczej formie opieki	0
Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	4
Liczba rodzin objętych nadzorem kuratora	5

W omawianym okresie asystent rodziny realizował zadania mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze:

ekonomiczno-socjalnym, opiekuńczo-wychowawczym i społecznym poprzez pomoc rodzinom:

- w poprawie ich sytuacji, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego - 8 rodzin;
- w rozwiązywaniu problemów socjalnych - 5 rodzin;
- rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi - 5 rodzin;
- wsparcie aktywności społecznej - 7 rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych - 3 rodziny;
- pomoc w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej - 2 rodziny;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji i zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin - 2 rodziny;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci - 8 rodzin.

Działania Asystenta Rodziny w środowisku rodzin objętych wsparciem polegały przede wszystkim na wspólnych rozmowach, udzielaniu porad, towarzyszeniu i poszukiwaniu rozwiązań trudnych sytuacji życiowych, asystowaniu podczas wykonywania codziennych czynności, zachęcaniu do wykorzystywania zasobów oraz motywowaniu do poprawy swojej sytuacji życiowej. Asystent rodziny współpracował z placówkami oświatowymi, osobami specjalizującymi się dziedzinach na rzecz dzieci w tym z : pracownikiem socjalnym, psychologiem, wychowawcą internatu w Zamościu, kuratorami. Asystent rodziny dokłada wszelkich starań by podejmowane działania w rodzinie przynosiły zamierzone rezultaty, natomiast udzielana pomoc była indywidualnie dopasowana do potrzeb rodziny.

Sporządzono: 30.03.2021 r.

Asystent Rodziny

Celina Wróbel-Pawlak

KIEROWCA
Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczepleszynie
Grażyna Szymczak
Specjalista organizacji pomocy społecznej